

L'alcohol, la principal addicció

El responsable del Centre d'Atenció a les Addiccions creu que els efectes de la crisi encara no es noten, però arribaran

Francesc Vilaprinçó IGUALADA

El consum d'alcohol és la problemàtica principal dels usuaris de Centre d'Atenció a les Addiccions (CASD) d'Igualada, vinculat al Consorci Sanitari. Les entrades per l'addicció a l'alcohol són un 60% del total del centre, mentre que la cocaïna - la segona casuística - queda en un 21%. En els casos en què cal tractar una segona dependència en aquestes persones, la més important és el tabac (que no apareix com a primera substància perquè és una addicció que es tracta al CAP). Al CASD d'Igualada, el seu màxim responsable, Joan Ribas, entén que les conseqüències de l'actual sotrac econòmic no són palpables encara a nivell de drogodependències, però es veuran.

Joan Ribas agafa com a botó de mostra la dissolució del Bloc de l'Est, als anys 90, «l'Estat proveïa la majoria de serveis de la gent. La gent va haver de canviar de paradigma i va suposar una gran transformació. Anys més tard, l'OMS va fer un estudi i va detectar un augment important del consum d'alcohol, de les drogues i de suïcidis. Aquí encara no s'ha detectat, però ens arribarà. S'està desmantellant l'estat del benestar i ja ho estem veient». Les reduccions pressupostàries també han arribat al CASD: «de moment, en els diners que emplem en l'atenció als usuaris, no s'hi ha notat gens; el personal sí que ho té diferent».

El tractament pot constar de la deshabitació i la desintoxicació, en aquest darrer cas en dependències hospitalàries. «La deshabitació requereix un abordatge psicològic amb un seguiment ambulatori a mig-llarg termini». És difícil saber quan «els podem donar d'alta del centre, per millora de la simptomatologia addictiva».

PRESSION DE L'ENTORN FAMILIAR
El nombre de pacients que s'atenen és força estable. Els que vénen per heroïna han baixat, en canvi han augmentat els casos de cocaïna i cannabis. També s'hi tracten drogues «de gals» com l'alcohol i el tabac. Aquests pacients «normalment primer no són conscients del que els passa. Els pressiona l'entorn familiar i les amistats perquè vinguin aquí. Primer, el consumidor ho ha d'acceptar, i entendre que té un problema». L'alcohol és la casuística principal, seguida per la cocaïna. En tots dos casos, el tractament per aconseguir la deshabitació i mantenir l'abstinència és principalment psicològic, tot i que sovint també es precisa la prescripció de psicofàrmacs.

La percepció del toxicòman com a persona vinculada al Quart Món, «ara és força errònia. Les noves drogues sintètiques fins i tot tenen con-

▶ Els usuaris acudeixen al CASD per problemes amb...

▶ Nombre d'usuaris

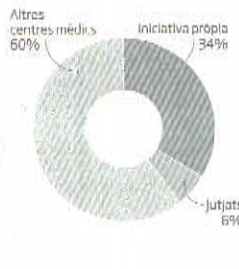

Font: Consorci Sanitari de l'Àrea

▶ Municipi d'origen

▶ Procedència

A. Mateu

L'estratègia preventiva

Anna Ramon INVESTIGADORA A L'AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA

A causa del creixement del consum de drogues en els últims anys i el seu devastador efecte en el col·lectiu jove, s'han posat en marxa diferents estratègies per prevenir-ne el consum en aquest grup. Una d'elles és l'estratègia ambiental, que intenta que l'entorn cultural, social i econòmic no porti el jove a consumir. Amb mesures com la prohibició de consumir en determinats llocs, com la llei del tabac, o bé augmentar els límits legals d'edat per comprar o consumir alcohol. L'estratègia universal, que vol fomentar les actituds i els hàbits saludables i es desenvolupa principalment en el marc escolar, de la família i del lleure. Amb campanyes als mitjans de comunicació que es duen a terme juntament amb altres activitats preventives, com la del cuc

entrant al nas del consumidor de cocaïna. També trobem l'estratègia selectiva, enfocada a joves amb problemes socials o acadèmics, que fomenta actituds responsables davant del consum de drogues intentant que no passi d'un ús esporàdic a un de més problemàtic. L'àmbit en el qual aquest tipus d'estratègies s'han anat desenvolupant amb més força ha estat el de l'oci, concretament el de l'oci nocturn. I, per últim, l'estratègia indicada identifica joves que mostren signes inicials d'abús de substàncies com el cannabis i altres problemes de conducta per oferir-los intervencions especials. En aquests casos es requereixen activitats preventives innovadores que sovint no estan preparades per respondre a les necessitats dels adolescents que experimenten.

sumidors amb perfils de classe mitjana i mitjana-alta. Ja no estem als anys 80. Ara és molt diferent». En relació amb això, els temps de tractament també són molt dissimils. Hi

ha recaigudes, un dels factors que distorsionen aquests processos.

Joan Ribas afirma que «si no hi ha percepció de risc, és fàcil que els que s'han iniciat amb el cannabis

a l'institut tinguin una continuïtat amb altres drogues com la cocaïna».

Els pacients que vénen al CASD mostren comportaments alterats? «Arriba un moment que tens conflictes amb l'entorn. Els usuaris vénen quan ja s'ha exterioritzat l'efecte dels consums que fan».

AJUDAR VIA WHATSAPP

Prevenir les drogodependències entre els més joves i crear un ambient de confiança que els dissuadeixi de seguir consumint. Aquest és l'objectiu de l'oficina d'atenció a les drogodependències que impulsen el Consell Comarcal i l'Ajuntament d'Igualada. El darrer any, han utilitzat aquest servei 38 adolescents i les seves famílies. El tècnic de l'oficina, Xavier Vaquero, explica que «els casos són principalment de consum de cannabis. Els porros fan més addicció a l'hàbit que no a la substància». La proximitat és un element clau, per això facilita el seu telèfon o Facebook perquè li enviïn un whatsapp o un missatge si cal.

La iniciativa d'utilitzar el servei és en la majoria de casos de les famílies. «Encara que sembli que no, els missatges televisius del Plan Nacional Sobre Drogas són efectius, Alerten molts pares». En altres casos, són els mateixos serveis socials que deriven el cas a l'oficina o fins i tot des del centre educatiu. En la immensa majoria de casos, els joves en un principi no volen iniciar les trobades. No creuen que hi hagi res fora de la normaltat.

«És molt important que et coneixin i que no vegin tan greu trobar-se amb un tècnic. Nosaltres també tenim clar que el consum només és una de les potes de la situació del jove que consumeix, que hi ha altres problemàtiques. En molts casos, tractem adolescents que veuen que tenen un futur negre i no tenen clar per a què serveixen. Senten angonya, i això els porta a les drogodependències» detalla el tècnic.

Els perfils de les persones ateses són «en comptadíssims casos de consumidors de cocaïna o heroïna, que són franges de més edat». Amb els porros, comencen de manera ocasional, tot i que la majoria no tarden a entendre que se'ls escapa de les mans. El consum habitual de cannabis fa que es creï un món propi, en què la persona «deixa de sentir i creu que sent. Es pensen els sentiments». Per connectar amb ells, Xavi Vaquero ho té clar: «no has de parlar del consum directament, sinó de la seva situació personal».

El regidor Fermí Capdevila considera òptim el funcionament de l'oficina i l'Observatori, «estem assolint molt bons resultats», és un servei «eficient i endreçat».